

Byla C-127/24

Prašymas priimti prejudicinį sprendimą

Gavimo data:

2024 m. vasario 15 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

Bundesgerichtshof (Vokietija)

Nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2024 m. vasario 8 d.

Ieškovė ir kasatorė:

Gesellschaft für musikalische Aufführungs- und mechanische Vervielfältigungsrechte eV (GEMA)

Atsakovė ir kita kasacinio proceso šalis:

VHC 2 Seniorenresidenz und Pflegeheim GmbH

BUNDESGERICHTSHOF (Aukščiausiasis Federalinis Teismas)

NUTARTIS

<...>

Paskelbta
2024 m. vasario 8 d.

<...>

byloje

GEMA – *Gesellschaft für musikalische Aufführungs- und mechanische Vervielfältigungsrechte*, <...>

<...> Berlynas,

ieškovė ir kasatorė,

<...>

prieš

VHC 2 Seniorenresidenz und Pflegeheim GmbH, <...>

<...> Unterschleisheimas,

atsakovę ir kitą kasacinio proceso šalį,

<...>

Bundesgerichtshof I civilinių bylų kolegija <...>

nutarė:

- I. Bylos nagrinėjimas sustabdomas.
- II. Europos Sąjungos Teisingumo Teismui teikiami šie prejudiciniai klausimai dėl 2001 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2001/29/EB dėl autorių teisių ir gretutinių teisių informacinėje visuomenėje tam tikrų aspektų suderinimo (OL L 167, 2001 6 22, p. 10; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 17 sk., 1 t., p. 230) 3 straipsnio 1 dalies išaiškinimo:
  1. Ar komerciniais pagrindais valdomų senelių globos namų gyventojai, kurių kambariuose yra televizijos ir radijo jungtys, į kurias senelių globos namų valdytojas savo kabeliniu tinklu retransliuoja nuosavu palydoviniu imtuvu priimtas televizijos ir radijo programas, kai ši retransliacija yra vienalaikė, visos apimties ir tiksli, yra „neapibrėžtas potencialių adresatų skaičius“, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2001/29/EB 3 straipsnio 1 dalyje vartojamos sąvokos „viešas skelbimas“ apibrėžti?
  2. Ar iki šiol Europos Sąjungos Teisingumo Teismo taikoma apibrėžtis, pagal kurią tam, kad paskelbimas būtų laikomas „viešu skelbimu“, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2001/29/EB 3 straipsnio 1 dalį, „saugomas kūrinys turi būti paskelbtas taikant specialų techninį būdą, kuris skirtusi nuo naudotų iki šiol, arba, jei nesiskiria, jis turi būti paskelbtas „naujai visuomenei“, t. y. visuomenei, į kurią autorių teisių turėtojas dar neatsižvelgė, kai leido pradinį viešą savo kūrinio paskelbimą“, ir toliau bendrai taikytina, o gal taikytas specialus techninis būdas tebeturi reikšmės tik tais atvejais, kai iš pradžių antžeminiu, palydoviniu arba kabeliniu ryšiu priimtas turinys toliau perduodamas į atvirąjį internetą?
  3. Ar yra „nauja visuomenė“, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2001/29/EB 3 straipsnio 1 dalyje vartojamos sąvokos „viešas

skelbimas“ apibrėžti, kai komerciniais tikslais veikiantis senelių globos namų valdytojas nuosavu palydoviniu imtuvu priimtas televizijos ir radijo programos savo kabeliniu tinklu retransliuoja į globos namų gyventojų kambariuose esančias televizijos ir radijo jungtis, kai ši retransliacija yra vienalaikė, visos apimties ir tiksli? Ar šiam vertinimui turi reikšmės tai, ar gyventojai, nepriklausomai nuo kabelinės transliacijos, turi galimybę televizijos ir radijo programos savo kambariuose priimti antžeminiu ryšiu? Ar šiam vertinimui turi reikšmės ir tai, ar teisių turėtojai jau gauna atlygį už pirminės transliacijos leidimą?

Motyvai

- 1 A. Ieškovė yra *Gesellschaft für musikalische Aufführungs- und mechanische Vervielfältigungsrechte* (GEMA; Muzikos kūrinių atlikimo ir mechaninio atgaminimo teisių administravimo bendrovė). Ji įgyvendina jai kompozitorių, tekstų kūrėjų ir muzikos leidėjų suteiktas naudojimo teises, saugomas autorių teisių.
- 2 Atsakovė Dano mieste valdo senelių globos ir priežiūros centrą; jo priežiūros zonoje, 4 gyvenamosiose erdvėse, yra 88 vienviečiai ir 3 dviviečiai kambariai. Globos namuose nuolat gyvena 89 seneliai, kuriems reikalinga priežiūra; čia jiems taip pat teikiamos visapusiškos globos ir slaugos paslaugos. Be priežiūros zonos, atsakovės įstaigoje yra įvairių bendrų zonų, kaip antai valgomieji ir poilsio patalpos.
- 3 Atsakovė įstaigoje nuosavu palydoviniu imtuvu priima transliuojamas (televizijos ir radijo) programos ir jas kabeliniu tinklu retransliuoja į globos namų gyventojų kambariuose esančias televizijos ir radijo jungtis; ši retransliacija yra vienalaikė, visos apimties ir tiksli. Taip į visus senelių globos ir priežiūros centro kambarius, kuriuose seneliai gyvena ir kuriuose jiems teikiamos priežiūros paslaugos, perduodami televizijos ir radijo signalai.
- 4 Ieškovė laikosi nuomonės, kad atsakovė privalo turėti televizijos ir radijo programų retransliavimo licenciją, ir paragino ją sudaryti licencijos sutartį; atsakovė tokios sutarties nesudarė.
- 5 Ieškovės prašymu *Landgericht* (apygardos teismas), nurodęs, kad kitaip bus imtasi išsamiau apibūdintų procesinių prievartos priemonių, įpareigojo atsakovę nustoti neturint ieškovės leidimo atsakovės valdomoje įstaigoje <...> esančiu kabeliniu tinklu, visų pirma iš palydovinio imtuvo į jungtis kambariuose, kuriuose seneliai gyvena ir kuriuose jiems teikiamos priežiūros paslaugos, vienalaikės, visos apimties ir tikslios programos forma retransliuoti ieškovės repertuaro garso kūrinius su tekstu arba be jo.
- 6 Išnagrinėjęs atsakovės apeliacinį skundą, apeliacinis teismas ieškinio netenkino (*OLG Zweibrücken* (Cveibriukeno aukštesnysis apygardos teismas), GRUR, 2023,

- p. 722). Kasaciniu skundu, kurį paduoti leido apeliacinis teismas, ieškovė toliau prašo tenkinti ieškinio reikalavimą, o atsakovė prašo kasacinį skundą atmesti.
- 7 B. Ar kasacinis skundas bus tenkinamas, priklauso nuo Direktyvos 2001/29/EB 3 straipsnio 1 dalies išaiškinimo. Taigi, prieš priimant sprendimą dėl kasacinio skundo, reikia sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pagal SESV 267 straipsnio pirmos pastraipos b punktą ir trečią pastraipą Europos Sąjungos Teisingumo Teismui pateikti prašymą priimti prejudicinį sprendimą.
  - 8 I. Apeliacinis teismas preziumavo, kad teisės reikalauti nutraukti veiksmus, kurią pareiškė ieškovė, nėra, nes nėra viešo skelbimo veiksmo.
  - 9 Teismo manymu, nors paskelbimo veiksmas yra, nėra paskelbimo viešumo, nes byloje nagrinėjamu atveju paskelbimas apribotas ribota asmenų – įstaigos gyventojų – grupe, kuri (panašiai kaip namo bendrijos nariai) yra struktūriškai labai homogeniška, orientuota į nuolatinį buvimą įstaigoje, stabili ir pasižyminti veikia nedidele kaita.
  - 10 II. Ieškovės kasacinis skundas dėl tokio vertinimo turės būti tenkinamas, jei apeliacinis teismas nepagrįstai preziumavo, kad kabelinė retransliacija byloje nagrinėjamu atveju nėra viešas skelbimas, kaip tai suprantama pagal *UrhG* (*Urheberrechtsgesetz* – Autorių teisių ir gretutinių teisių apsaugos įstatymas) 15 straipsnio 2 dalies pirmą sakinį ir antro sakinio 3 punktą, 20 straipsnį ir 20b straipsnio 1 dalies pirmą sakinį. Ieškovė turi teisę pareikšti reikalavimą nutraukti veiksmus (apie tai – B.II.1 dalyje). Ar kabelinė retransliacija byloje nagrinėjamu atveju tenkina viešam skelbimui keliamus reikalavimus, reikia išsiaiškinti keliais aspektais remiantis Sąjungos teise. Pirmiausia reikia išsiaiškinti, ar atsakovės valdomų senelių globos namų gyventojai yra neapibrėžtas potencialių adresatų skaičius, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2001/29/EB 3 straipsnio 1 dalyje vartojamos sąvokos „viešas skelbimas“ apibrėžtį (apie tai – B.II.2 dalyje). Paskui reikės išsiaiškinti, ar Europos Sąjungos Teisingumo Teismo vartojamos sąvokos „viešas skelbimas“ apibrėžtis, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2001/29/EB 3 straipsnio 1 dalį, atsižvelgiant į taikytą specialų techninį būdą, ir toliau taikytina bendrai, ar tik tam tikrais perdavimo atvejais (apie tai – B.II.3 dalyje). Galiausiai reikės išsiaiškinti, ar senelių globos namų gyventojai faktinėmis bylos aplinkybėmis yra „nauja visuomenė“, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2001/29/EB 3 straipsnio 1 dalyje vartojamos sąvokos „viešas skelbimas“ apibrėžtį (apie tai – B.II.4 dalyje).
  - 11 1. Ieškovė turi teisę pareikšti reikalavimą nutraukti veiksmus pagal *UrhG* 97 straipsnio 1 dalies pirmą sakinį. Autoriai, atlikėjai, transliuotojai ir filmų kūrėjai turi išimtinę kabelinės retransliacijos teisę. Neteisėto jų teisės pažeidimo atveju jie gali pareikšti reikalavimą nutraukti veiksmus pagal *UrhG* 97 straipsnio 1 dalies pirmą sakinį (dėl *UrhG* 97 straipsnio 2 dalies žr. 2020 m. birželio 18 d. BGH (Aukščiausiasis Federalinis Teismas) sprendimą *Rundfunkübertragung in Ferienwohnungen* (Transliacijos poilsio namuose), Nr. I ZR 171/19, GRUR, 2020,

p. 1297 (*juris*, 9 punktas ir jame pateiktos nuorodos) – WRP, 2020, p. 1573). Ieškovė įgyvendina šią teisę kompozitoriams ir tekstų kūrėjams kaip autoriams.

- 12 2. Pirmiausia reikia išsiaiškinti, ar komerciniais pagrindais valdomų senelių globos namų gyventojai, kurių kambariuose yra televizijos ir radijo jungtys, į kurias senelių globos namų valdytojas savo kabeliniu tinklu retransliuoja nuosavu palydoviniu imtuvu priimtas televizijos ir radijo programas, kai ši retransliacija yra vienalaikė, visos apimties ir tiksli, yra „neapibrėžtas potencialių adresatų skaičius“, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2001/29/EB 3 straipsnio 1 dalyje vartojamos sąvokos „viešas skelbimas“ apibrėžtį (pirmasis prejudicinis klausimas). Nuo to priklauso, ar apeliacinis teismas pagrįstai preziumavo, kad byloje nagrinėjamu atveju lemiamą reikšmę turintis naudojimo veiksmas nėra viešas skelbimas, kaip tai suprantama pagal *UrhG* 15 straipsnio 2 dalies pirmą sakinį ir antro sakinio 3 punktą, 20 straipsnį ir 20b straipsnio 1 dalies pirmą sakinį.
- 13 a) Išimtinė autoriaus teisė savo kūrinių paskelbti viešai (*UrhG* 15 straipsnio 2 dalies pirmas sakiny) apima transliavimo teisę (*UrhG* 15 straipsnio 2 dalies antro sakinio 3 punktas), t. y. teisę transliuojant, pavyzdžiui, radijo, televizijos, palydoviniu ar kabeliniu ryšiu arba kitomis techninėmis priemonėmis, kūrinių padaryti prieinamą visuomenei (*UrhG* 20 straipsnis). Transliavimo teisė apima kabelinės retransliacijos teisę pagal *UrhG* 20b straipsnio 1 dalies pirmą sakinį, t. y. teisę transliuojamą kūrinių retransliuoti tolesnio vienalaikio, visos apimties ir tikslios programos perdavimo kabelių arba mikrobangų sistemomis forma (žr. BGH sprendimą *Rundfunkübertragung in Ferienwohnungen*, GRUR, 2020, p. 1297 (*juris*, 11 punktas ir jame pateiktos nuorodos)). Kabelinės retransliacijos teisė yra specialus transliavimo teisės atvejis, taigi taip pat – specialus viešo skelbimo atvejis. Pagal *UrhG* 15 straipsnio 3 dalies pirmą sakinį skelbimas yra viešas, kai jis skirtas dideliame visuomenės narių skaičiui. Remiantis *UrhG* 15 straipsnio 3 dalies antru sakiniu, visuomenei priklauso bet kuris asmuo, kuris nėra asmeniniais ryšiais susijęs su asmeniu, administruojančiu kūrinių, arba su kitais asmenimis, kuriems tas kūrinys padaromas atpažįstamas arba prieinamas nematerialia forma. Analogiškai tai taikoma atlikėjams, transliuotojams ir filmų kūrėjams, jei jie turi išimtinę kabelinės retransliacijos teisę (žr. *UrhG* 78 straipsnio 1 dalies 2 punktą, 87 straipsnio 1 dalies 1 punkto pirmą alternatyvą, 94 straipsnio 4 dalį ir 95 straipsnį).
- 14 b) Byloje nagrinėjamos išimtinės autorių ir gretutinių teisių turėtojų teisės dėl kūrinių ir jų atlikimo viešo paskelbimo retransliuojant kabeliniu ryšiu grindžiamos Europos Sąjungos direktyvomis. Taigi sąvoka „viešas skelbimas“ turi būti aiškinama pagal Direktyvos 2001/29/EB dėl autorių teisių ir gretutinių teisių informacinėje visuomenėje tam tikrų aspektų suderinimo 3 straipsnio 1 dalies nuostatas, taikomas autorių teisėms, ir Direktyvos 2006/115/EB dėl nuomos ir panaudos teisių bei tam tikrų teisių, gretutinių autorių teisėms, intelektinės nuosavybės srityje (kodifikuota redakcija) 8 straipsnio 1 dalies nuostatas, taikomas gretutinių teisių turėtojams, taip pat remiantis su tuo susijusia Europos Sąjungos Teisingumo Teismo jurisprudencija (žr. 2015 m. rugsėjo 17 d. BGH sprendimą *Ramses*, Nr. I ZR 228/14, BGHZ, 206, p. 365 (*juris*, 30–41 punktai);

2018 m. sausio 11 d. Sprendimą *Krankenhausradio* (Ligoninės radijas), Nr. I ZR 85/17, GRUR, 2018, p. 608 (*juris*, 22 punktą); BGH sprendimą *Rundfunkübertragung in Ferienwohnungen*, GRUR, 2020, p. 1297 (*juris*, 11 punktą ir jame pateiktos nuorodos)).

- 15 c) Sąvoka „viešas skelbimas“ pagal Direktyvos 2001/29/EB 3 straipsnio 1 dalį ir Direktyvos 2006/115/EB 8 straipsnio 1 dalį apima du elementus, t. y. paskelbimo veiksmą ir šio paskelbimo viešumą. Be to, apibrėžiant šią sąvoką reikalingas individualus vertinimas. Atliekant tokį vertinimą reikia atsižvelgti į kelis kitus nesavarankiškus, tarpusavyje glaudžiai susijusius kriterijus. Šių kriterijų intensyvumas konkrečiu atveju gali labai skirtis, todėl juos reikia taikyti tiek atskirai, tiek atsižvelgiant į jų tarpusavio sąveiką (suformuota jurisprudencija; žr. taip pat 2023 m. balandžio 20 d. Teisingumo Teismo sprendimą *Blue Air Aviation / UCMR – ADA ir kt.*, C-775/21 ir C-826/21, GRUR, 2023, p. 717 (*juris*, 47 ir 48 punktai ir juose nurodyta jurisprudencija) – WRP, 2023, p. 681).
- 16 aa) Apeliacinis teismas pagrįstai preziumavo, kad radijo ir televizijos transliacijų retransliacija paskirstymo įrenginiu į senelių globos ir priežiūros centro gyventojų kambarius yra paskelbimo veiksmas.
- 17 1) Sąvoka „paskelbimas“, atsižvelgiant į Direktyvos 2001/29/EB pagrindinį tikslą – užtikrinti aukštą autorių apsaugos lygį, turi būti suprantama plačiai, būtent taip, kad ji apima bet kokią saugomų kūrinių perdavimą, nepriklausomai nuo naudojamų techninių priemonių arba būdų. „Paskelbimas“ suponuoja, kad naudotojas veikia visiškai suprasdamas savo veiksmų pasekmes, taigi sąmoningai ir tikslingai, tam, kad suteiktų trečiosioms šalims prieigą prie saugomo kūrinio, kurios jos be naudotojo veikimo neturėtų. Tam pakanka, kad trečiosios šalys turi prieigą prie saugomo kūrinio, ir nėra svarbu, ar jos ja naudojasi (BGH sprendimas *Rundfunkübertragung in Ferienwohnungen*, GRUR, 2020, p. 1297 (*juris*, 17 punktą ir jame pateikta nuoroda).
- 18 2) Taigi šioje byloje nagrinėjama radijo ir televizijos transliacijų retransliacija į senelių globos ir priežiūros centro gyventojų kambarius naudojant techninę priemonę, kaip antai paskirstymo įrenginį, yra „paskelbimo veiksmas“, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2001/29/EB 3 straipsnio 1 dalį ir Direktyvos 2006/115/EB 8 straipsnio 1 dalį. Atsakovė, paskirstymo įrenginiu retransliuodama radijo ir televizijos transliacijas, veikė suprasdama savo veiksmų pasekmes, taigi sąmoningai ir tikslingai, tam, kad suteiktų savo įstaigos gyventojams prieigą prie radijo ir televizijos transliacijų, kurios jie tokia forma be atsakovės veikimo nebūtų turėję.
- 19 bb) Ar apeliacinis teismas pagrįstai preziumavo, kad byloje nagrinėjamu atveju nėra paskelbimo viešumo elemento, reikia išsiaiškinti remiantis Sąjungos teise.
- 20 1) Apeliacinis teismas preziumavo, kad kabelinė retransliacija į senelių globos ir priežiūros centro gyventojų kambarius nėra viešas skelbimas. Apeliacinio teismo manymu, net jei, atsižvelgiant į tai, kad centre yra 88

vienviečiai ir 3 dviviečiai kambariai, tenkinamas Europos Sąjungos Teisingumo Teismo jurisprudencijoje nustatytas kriterijus „pakankamai didelis asmenų skaičius“, įstaigos gyventojai nėra, kaip toliau reikalaujama pagal Teisingumo Teismo jurisprudenciją, „asmenys apskritai“. Byloje nagrinėjamu atveju skelbimas apribojamas „atskirais asmenimis“, nes jis skirtas ribotai asmenų grupei. Įstaigos gyventojai, panašiai kaip namo bendrijos nariai, sudaro struktūriškai labai homogenišką, į nuolatinį buvimą įstaigoje orientuotą, stabilią asmenų grupę, kuriai būdinga veikia nedidelė kaita. Bendrose patalpose gyventojai gali kartu valgyti, bendrauti ir palaikyti socialinius ryšius. Kitaip nei viešbučio ar reabilitacijos įstaigos atveju, globos namų gyventojai globos namus pasirinko kaip gyvenimo vietą paskutiniam gyvenimo etapui, todėl tarp jų yra glaudus ryšys. Dėl to, kad atsakovė teikia trumpalaikės ir laikinos priežiūros paslaugas, jos įstaiga netampa išskirtinai kitokio pobūdžio. Aplinkybė, kad atsakovė kabelinę retransliaciją vykdo komerciniais tikslais, nepagrindžia kitokio vertinimo.

- 21 2) Remiantis Europos Sąjungos Teisingumo Teismo jurisprudencija, viešumo sąvokos kriterijus tenkinamas tik kai yra neapibrėžtas potencialių adresatų skaičius ir pakankamai didelis asmenų skaičius.
- 22 „Neapibrėžtas potencialių adresatų skaičius“ yra tuomet, kai kūrinys paskelbiamas asmenims apskritai, t. y. neapsiribojant atskirais privačiais grupei priklausančiais asmenimis (dėl Direktyvos 2001/29/EB 3 straipsnio 1 dalies žr. 2016 m. gegužės 31 d. Teisingumo Teismo sprendimą *Reha Training / GEMA*, C-117/15, GRUR, 2016, p. 684 (*juris*, 42 punktas); dėl Direktyvos 92/100/EEB (dabar – Direktyva 2006/115/EB) 8 straipsnio 2 dalies žr. 2012 m. kovo 15 d. Teisingumo Teismo sprendimą *SCF / Del Corso*, C-135/10, GRUR, 2012, p. 593 (*juris*, 85 punktas) – WRP, 2012, p. 689; taip pat žr. 2012 m. kovo 15 d. Sprendimą *PPL / Airija*, C-162/10, GRUR, 2012, p. 597 (*juris*, 34 punktas)).
- 23 Kriterijus „pakankamai didelis asmenų skaičius“ reiškia, kad viešumo sąvokos kriterijus tenkinamas tik viršijus tam tikrą *de minimis* ribą, o tai leidžia neįtraukti į viešumo sampratą labai mažo, beveik nereikšmingo atitinkamų asmenų skaičiaus. Siekiant nustatyti šį skaičių reikia atsižvelgti į kumuliacinius padarinius, kylančius kūrinį padarius prienamą potencialiems adresatams. Taigi svarbu žinoti, kiek asmenų prieigą prie to paties kūrinio turi vienu metu ir kiek paeiliui (žr. Teisingumo Teismo sprendimą *Reha Training / GEMA*, GRUR, 2016, p. 684 (*juris*, 40–44 punktai); Teisingumo Teismo sprendimą *Blue Air Aviation / UCMR – ADA ir kt.*, GRUR, 2023, p. 717 (*juris*, 54 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija)).
- 24 3) Apeliacinis teismas pagrįstai preziumavo, kad asmenų, gyvenančių atsakovės teikiamuose 88 vienviečiuose ir 3 dviviečiuose kambariuose, skaičius tenkina kriterijų „pakankamai didelis asmenų skaičius“. Kasacinis teismas pripažįsta šį vertinimą ir neįžvelgia teisės klaidų šiuo aspektu.

- 25 4) Ar apeliacinis teismas pagrįstai preziumavo, kad, kaip tai suprantama pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo jurisprudenciją, kūriniai byloje nagrinėjamu atveju skelbiami ne neapibrėžtam potencialių adresatų skaičiui, o atskiriems privačiai grupei priklausantiems asmenims, reikia išsiaiškinti remiantis Sąjungos teise.
- 26 a) Europos Sąjungos Teisingumo Teismas nusprendė, kad viešbučio, kurio valdytojas klientų kambariuose sudaro galimybę naudoti televizorius ir (arba) radijo imtuvus, į kuriuos siunčia transliavimo signalą, klientai laikytini neapibrėžtu skaičiumi potencialių kūrinių gavėjų, nes iš esmės kiekvienas jų gali rinktis, ar gauti prieigą prie šios įstaigos paslaugų, kuri ribojama tik aptariamoms įstaigos galimybėmis apgyvendinti tam tikrą skaičių žmonių, taigi tokiu atveju kalbama apie „asmenis apskritai“ (Teisingumo Teismo sprendimas *PPL / Airija*, GRUR, 2012, p. 597 (*juris*, 41 punktas)). Taip Teisingumo Teismas nusprendė ir dėl reabilitacijos centro pacientų (Teisingumo Teismo sprendimas *Reha Training / GEMA*, GRUR, 2016, p. 684 (*juris*, 57 punktas); dėl ligoninės pacientų taip pat žr. BGH sprendimą *Krankenhausradio*, GRUR, 2018, p. 608 (*juris*, 34 ir 35 punktai)). Visais šiais atvejais iš esmės kiekvienas klientas, kuriam aktuali tokia pasiūla, gali rinktis, ar gauti prieigą prie atitinkamai teikiamų paslaugų, ir ta prieiga ribojama tik atitinkamos įstaigos galimybėmis apgyvendinti tam tikrą skaičių žmonių.
- 27 Kita vertus, Europos Sąjungos Teisingumo Teismas dėl odontologo pacientų, kuriems laukiamajame kaip fonas leidžiamos fonogramos, pažymėjo, kad jie nėra „asmenys apskritai“, nes paprastai tai yra susiformavusi asmenų visuma, taigi jie sudaro apibrėžtą potencialių gavėjų visumą, nes kiti asmenys iš principo negali naudotis odontologo paslaugomis (Teisingumo Teismo sprendimas *SCF / Del Corso*, GRUR, 2012, p. 593 (*juris*, 95 punktas)). Taip pat laikytina, kad paskelbimas aiškiai apibrėžtai ir uždarai asmenų, kuriems teisme pavestos valstybės tarnybos funkcijos, grupei atliekamas ne neapibrėžtam skaičiui potencialių adresatų, o atskiriems ir nustatytiems darbuotojams (dėl Direktyvos 2001/29/EB 3 straipsnio 1 dalies žr. 2020 m. spalio 28 d. Teisingumo Teismo sprendimą *By (Fotografiniai įrodymai)*, C-637/19, GRUR, 2020, p. 1295 (*juris*, 28 ir 29 punktai) – WRP, 2021, p. 27).
- 28 b) Reikia išsiaiškinti, ar vien remiantis aplinkybe, kad, kaip konstatavo apeliacinis teismas, įstaigos gyventojų grupė yra struktūriškai labai homogeniška ir jai būdinga veikiau nedidelė kaita, galima pagrįsti prezumpciją, jog kūrinys skelbiamas tik „atskiriems asmenims“, o ne „asmenims apskritai“. Teismo kolegijos manymu, į šį klausimą reikia atsakyti neigiamai, nes prieigą prie senelių namų paslaugų iš esmės gali gauti visi asmenys, kuriems tokia pasiūla yra aktuali, ir ta prieiga ribojama tik tokių namų galimybėmis apgyvendinti tam tikrą skaičių žmonių.
- 29 Vien galimybė gyventojams kartu valgyti, bendrauti ir palaikyti socialinius ryšius, priešingai apeliacinio teismo nuomonei, dar nepagrindžia prezumpcijos, kad jie yra tarpusavyje glaudžiai susiję. Šiaip ar taip, atliekant būtiną vertinimą, dėl

naudojimosi šia galimybe tarp atskirų gyventojų atsirandantį asmeninį ryšį veikiau reikėtų laikyti tik (sveikintinu) šalutiniu naudojimosi gyvenimo, priežiūros ir maitinimo pasiūla, kurią teikia atsakovė, reiškiniu, bet dėl to – kaip reikalaujama pagal jurisprudenciją (žr. Teisingumo Teismo sprendimą *Reha Training / GEMA*, GRUR, 2016, p. 684 (*juris*, 57 punktą)) – gyventojų visuma netampa „privačia grupe“ (žr. 2020 m. birželio 10 d. KG (Berlyno aukštesnysis apygardos teismas) nutartį byloje Nr. 24 U 164/19 (*juris*, 26 punktą); *OLG Dresden* (Dresdeno aukštesnysis apygardos teismas) sprendimą, GRUR-RR, 2023, p. 149 (*juris*, 26 punktą)).

- 30 Teismo kolegijos manymu, atsiliepime į kasacinį skundą nurodytos viešosios teisės nuostatos, kuriose atsižvelgiama į aplinkybę, kad globos įstaigos gyventojams reikalinga ypatinga apsauga ir pagalba, neturi jokios įtakos kabelinės retransliacijos, skirtos tam, kad gyventojai galėtų priimti televizijos ir radijo transliacijas, kvalifikavimui pagal atlygio autoriams srities teisės aktus. Šiuo klausimu atsiliepime į kasacinį skundą remiamasi federalinės teisės norma, įtvirtinta *Heimgesetz* (Globos namų įstatymas); šiuo įstatymu, remiantis jo 2 straipsnio 1 dalies 1 punktu, siekiama užtikrinti globos namų gyventojų orumą, interesus ir poreikius, o 10 straipsnyje numatyta, kad turi būti įsteigiama globos namų patariamoji taryba kaip atstovavimo interesams organas. Atsiliepime į kasacinį skundą taip pat nurodytas Reino krašto-Pfalco žemės įstatymas *Landesgesetz über Wohnformen und Teilhabe* (LWTG RP; Gyvenimo formų ir dalyvavimo įstatymas); šiuo įstatymu, remiantis jo 1 straipsnio 1 dalimi, siekiama užtikrinti apsaugą, pagarbą ir paramą vyresnio amžiaus asmenims, pilnamečiams asmenims su negalia ir pilnamečiams asmenims, kuriems reikalinga globa, o 1 straipsnio 1 dalies 4 punkte nustatyta, kad turi būti stiprinamas šių tikslinių grupių dalyvavimas visuomenės gyvenime ir įstaigos, kurioje jie gyvena, veikloje.
- 31 3. Kalbant apie kitas viešo skelbimo, kaip jis suprantamas pagal Direktyvos 2001/29/EB 3 straipsnio 1 dalį, sąlygas, kurių reikalaujama pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo jurisprudenciją, reikia išsiaiškinti, ar iki šiol Europos Sąjungos Teisingumo Teismo vartojama apibrėžtis, pagal kurią tam, kad paskelbimas būtų laikomas „viešu skelbimu“, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2001/29/EB 3 straipsnio 1 dalį, „saugomas kūrinys turi būti paskelbtas taikant specialų techninį būdą, kuris skirtųsi nuo naudotų iki šiol, arba, jei nesiskiria, jis turi būti paskelbtas „naujai visuomenei“, t. y. visuomenei, į kurią autorių teisių turėtojas dar neatsižvelgė, kai leido pradinį viešą savo kūrinio paskelbimą“, ir toliau bendrai taikytina, o gal taikytas specialus techninis būdas tebeturi reikšmės tik tais atvejais, kai iš pradžių antžeminiu, palydoviniu arba kabeliniu ryšiu priimtas turinys toliau perduodamas į atvirąjį internetą (antrasis prejudicinis klausimas).
- 32 a) Europos Sąjungos Teisingumo Teismas reikalauja, jog tam, kad paskelbimas būtų laikomas „viešu skelbimu“, saugomas kūrinys turi būti paskelbtas taikant specialų techninį būdą, kuris skirtųsi nuo naudotų iki šiol, arba, jei nesiskiria, jis turi būti paskelbtas „naujai visuomenei“, t. y. visuomenei, į kurią autorių teisių turėtojas dar neatsižvelgė, kai leido pradinį viešą savo kūrinio

- paskelbimą (2018 m. rugpjūčio 7 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Land Nordrhein-Westfalen / Renckhoff*, C-161/17, GRUR, 2018, p. 911 (*juris*, [2]4 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija) – WRP, 2018, p. 1052). Jei kūrinys toliau skelbiamas specifiniu techniniu būdu, kuris skiriasi nuo pradinio paskelbimo būdo, nereikia tikrinti, ar kūrinys paskelbtas naujai visuomenei; tokiu atveju skelbimui būtinas kūrinio autoriaus leidimas (žr. 2013 m. kovo 7 d. Teisingumo Teismo sprendimą *ITV Broadcasting / TVC*, C-607/11, GRUR, 2013, p. 500 (*juris*, 24–26 punktai) – WRP, 2013, p. 18; 2014 m. spalio 21 d. Nutartį *BestWater International*, C-348/13, GRUR, 2014, p. 1196 (*juris*, 14 punktas) – WRP, 2014, p. 1441).
- 33 Vis dėlto Europos Sąjungos Teisingumo Teismas laikėsi nuomonės, kad vienalaikiam, visos apimties ir tiksliam visuomeninio transliuotojo eterijoje transliuojamų laidų perdavimui laidais, esančiais nacionalinėje teritorijoje, leidimas nereikalingas, ir šiuo klausimu nesiorientavo į tai, ar techninis perdavimo būdas skiriasi nuo naudoto pirmiau, nes visuomenė, kuriai platinami tie kūriniai, negali būti laikoma „nauja visuomenė“ (2017 m. kovo 16 d. Teisingumo Teismo sprendimas *AKM*, C-138/16, GRUR, 2017, p. 510 (*juris*, 26–30 punktai) – WRP, 2017, p. 682). Remiantis teisėjo pranešėjo pastaba procese *AKM*, vadinamasis techninis aspektas tuo atveju neturėjo būti taikomas (J. Malenovský, *medien und recht 3/18* (Medijos ir teisė), priedas, p. 14, 17 ir 18 punktai).
- 34 Svarstydamas, ar yra viešas skelbimas viešbučio klientams (2006 m. gruodžio 7 d. Teisingumo Teismo sprendimas *SGAE / Rafael*, C-306/05, 2006, Rink. p. I-11519 – GRUR, 2007, p. 225 (*juris*, 37–47 punktai)), viešojo maitinimo įstaigų klientams (2011 m. spalio 4 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Football Association Premier League ir Murphy*, C-403/08 ir C-29/08, 2011, Rink. p. I-09083 – GRUR, 2012, p. 156 (*juris*, 197–199 punktai)), SPA įstaigų pacientams (2014 m. vasario 27 d. Teisingumo Teismo sprendimas *OSA / Léčebné lázně*, C-351/12, GRUR, 2014, p. 473 (*juris*, 27–33 punktai) – WRP, 2014, p. 418) ir rehabilitacijos įstaigų pacientams (Teisingumo Teismo sprendimas *Reha Training / GEMA*, GRUR, 2016, p. 684 (*juris*, 57–62 punktai)), Europos Sąjungos Teisingumo Teismas taip pat nagrinėjo tik kriterijų „nauja visuomenė“ ir nesiorientavo į techninį būdą.
- 35 b) Byloje nagrinėjamu atveju taikomas specifinis techninis būdas, kaip tai suprantama pagal Teisingumo Teismo jurisprudenciją, nes, kaip konstatavo apeliacinis teismas, atsakovė televizijos ir radijo programas priima palydoviniu imtuvu ir tuomet jas perduoda į savo kabelinį tinklą (žr. Teisingumo Teismo sprendimą *ITV Broadcasting / TVC*, GRUR, 2013, p. 500 (*juris*, 26 punktas); Sprendimą *AKM*, GRUR, 2017, p. 510 (*juris*, 26 punktas)). Vis dėlto, remiantis Sprendimu *AKM*, techninis aspektas galėtų būti nesvarbus, jei retransliuotojo vaidmuo apsiriboja paprastu vienalaikiu, visos apimties ir tiksliau antžeminio signalo tolesniu perdavimu kabeliais (žr. J. Malenovský, *medien und recht 3/18*, priedas, p. 14, 17 ir 18 punktai). Teisinėje literatūroje pateiktame aiškinime linkstama prie nuomonės, kad specifinis techninis būdas viešo skelbimo prezumpciją pagrindžia tik tais atvejais, kai iš pradžių antžeminiu, palydoviniu

arba kabeliniu ryšiu priimtas turinys toliau perduodamas į atvirąjį internetą, nes tik naudojimo internete atveju visuomet tai yra paskelbimo būdai, kuriems reikalingas atskiras leidimas (žr. A. Peukert, ZUM, 2017, p. 881, 887–890 (e punktas)).

- 36 4. Atsižvelgiant į kitas viešo skelbimo, kaip jis suprantamas pagal Direktyvos 2001/29/EB 3 straipsnio 1 dalį, sąlygas, kurių reikalaujama pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo jurisprudenciją, galiausiai reikia išsiaiškinti, ar yra „nauja visuomenė“, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2001/29/EB 3 straipsnio 1 dalyje vartojamos sąvokos „viešas skelbimas“ apibrėžtį, kai komerciniais tikslais veikiantis senelių globos namų valdytojas nuosavu palydoviniu įrenginiu priimtas televizijos ir radijo programas retransliuoja į globos namų gyventojų kambariuose esančias televizijos ir radijo jungtis, kai ši retransliacija yra vienalaikė, visos apimties ir tiksli. Šiuo aspektu kyla dar vienas klausimas – ar šiam vertinimui turi reikšmės tai, ar gyventojai, nepriklausomai nuo kabelinės transliacijos, turi galimybę televizijos ir radijo programas savo kambariuose priimti antžeminiu ryšiu ir ar teisių turėtojai jau gauna atlygį už pirminės transliacijos leidimą (trečiasis prejudicinis klausimas).
- 37 a) Remiantis Europos Sąjungos Teisingumo Teismo jurisprudencija, „nauja visuomenė“, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2001/29/EB 3 straipsnio 1 dalyje vartojamos sąvokos „viešas skelbimas“ apibrėžtį, yra tokia, į kurią autorių teisių turėtojas dar neatsižvelgė, kai leido pradinį viešą savo kūrinio paskelbimą (Teisingumo Teismo sprendimas *Land Nordrhein-Westfalen / Renckhoff*, GRUR, 2018, p. 911 (*juris*, 24 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija)). Teisingumo Teismo manymu, autorius, leisdamas transliuoti savo kūrinį, kaip visuomenę iš esmės turi omenyje tik vartotojus, turinčius priėmimo aparatus, kurie individualiai arba privačiai ar šeimoje priima programas. Priėmimo aparato turėtojas, kuris – pavyzdžiui, viešbučio valdytojas arba viešojo maitinimo įstaigos savininkas, kaip Teisingumo Teismui pateiktų prašymų priimti prejudicinį sprendimą atvejais – suteikia galimybę papildomai visuomenės daliai klausytis kūrinio ar jį žiūrėti, paskelbia kūrinį naujai visuomenei (žr. Teisingumo Teismo sprendimą *SGAE / Rafael*, GRUR, 2007, p. 225 (*juris*, 41 ir 42 punktai), ir Sprendimo *Football Association Premier League ir Murphy*, GRUR, 2012, p. 156, 197–199 punktus; taip pat žr. 2012 m. rugpjūčio 16 d. BGH nutartį *Breitbandkabel* (Plačiajuostis kabelis), 2012, Nr. I ZR 44/10, GRUR, 2012, p. 1136 (*juris*, 18 punktas) – WRP, 2012, p. 1402).
- 38 Europos Sąjungos Teisingumo Teismas taip pat nusprendė, kad saugomo kūrinio platinimo komercinis pobūdis kvalifikuojant tokį platinimą kaip „viešą skelbimą“ neturi lemiamos reikšmės (žr. Teisingumo Teismo sprendimą *ITV Broadcasting / TVC*, GRUR, 2013, p. 500 (*juris*, 43 punktas)), bet – be kita ko, nustatant galimą atlygį už tokį platinimą – nėra ir nereikšmingas (žr. Teisingumo Teismo sprendimą *Football Association Premier League ir Murphy*, GRUR, 2012, p. 156 (*juris*, 204 punktas); Sprendimą *Reha Training / GEMA*, GRUR, 2016, p. 684 (*juris*, 49 punktas)).

- 39 b) Nagrinėjamoje byloje reikia išsiaiškinti, ar atsakovės valdomų senelių globos namų gyventojai yra „nauja visuomenė“ dėl to, kad jie savo kambariuose, taigi individualiai arba privačiai ar šeimoje, priima televizijos ir radijo programas, o atsakovė, kuri nėra pirminė transliuotoja, kaip senelių globos namų valdytoja komerciniais pagrindais, teikia tiems gyventojams televizijos ir radijo signalus.
- 40 Teismo kolegijos manymu, klausimas, ar senelių globos namų gyventojai programas savo kambariuose priima individualiai arba privačiai ar šeimoje, kaip tai suprantama pagal Teisingumo Teismo jurisprudenciją, kyla ir tokiu atveju, jei tų globos namų gyventojai nepriklauso privačiai grupei, kaip tai suprantama pagal Teisingumo Teismo jurisprudenciją (apie tai – šio prašymo priimti prejudicinį sprendimą 19 ir paskesniuose punktuose).
- 41 Atsakovė nurodė, kad gyventojai, nepriklausomai nuo kabelinės retransliacijos, turi galimybę televizijos ir radijo programas savo kambariuose priimti antžeminiu ryšiu, todėl taip pat reikia išsiaiškinti, ar ši aplinkybė turi įtakos teisiniam vertinimui, nes, jei taip, reikia padaryti atitinkamas išvadas šiuo klausimu.
- 42 Taip pat būtina išsiaiškinti, ar šiam vertinimui turi reikšmės tai, ar teisių turėtojai jau gauna atlygį už pirminės transliacijos leidimą. Tai liečia teisių turėtojus, kurie iš pirminių transliuotojų gauna atlygį už transliavimo licenciją (žr. N. P. Flechsig: U. Loewenheim, *Handbuch des Urheberrechts* (Autorių teisių vadovas), 3-ias leidimas, 47 straipsnis, 31 punktas), bet ne pirminę transliaciją vykdančius transliuotojus, kurių gretutinėms teisėms valstybės narės pagal Direktyvos 2006/115/EB 16 straipsnį gali numatyti didesnę apsaugą, susijusią su teise transliuoti ir teise viešai paskelbti. Vertinant „naujos visuomenės“ buvimą, teisių turėtojų, kurie jau gauna atlygį už pirminės transliacijos leidimą, atveju būtų labiau tikėtina išvada, jog senelių globos namų gyventojai priskirtini tai visuomenei, į kurią teisių turėtojai atsižvelgė, kai leido paskelbti savo kūrinį, o transliuotojų, kurie atlygio už pirminę transliaciją dar negavo, atveju, kai kita įmonė retransliuoja kūrinį komerciniais tikslais, šiuo aspektu galėtų būti „nauja visuomenė“.

<...>